

TÁC ĐỘNG CỦA HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM - HÀN QUỐC ĐẾN KINH TẾ VIỆT NAM

Ths. Nguyễn Minh Trang
Học viện Ngoại giao

1. Khái quát về hiệp định Thương mại tự do Việt Nam – Hàn Quốc

Tháng 10/2009, Việt Nam và Hàn Quốc nhất trí thành lập Nhóm Công tác chung để nghiên cứu khả năng thúc đẩy và tính khả thi của “Hiệp định Thương mại tự do (FTA) Việt Nam - Hàn Quốc”⁸⁷. Tiếp theo đó, tháng 03/2012, hai bên đã khẳng định, sẽ khởi động đàm phán FTA⁸⁸. Ngày 06/8/2012, Việt Nam và Hàn Quốc tuyên bố chính thức khởi động đàm phán FTA Việt Nam - Hàn Quốc (VKFTA)⁸⁹. Ngày 10/12/2014, hai nước đã kết thúc đàm phán FTA. Ngày 5/5/2015, hai nước đã chính thức ký Hiệp định trên.

VKFTA gồm 17 Chương (208 Điều), 15 Phụ lục và 01 Thỏa thuận thực thi quy định. Đáng chú ý trong FTA này là chương thương mại hàng hóa, với những cam kết chính gồm: Các cam kết thuế quan trong VKFTA được xây dựng trên nền tảng các cam kết thuế quan trong Hiệp định ASEAN– Hàn Quốc (AKFTA), nhưng với mức độ tự do hóa cao hơn, cắt giảm thêm một số dòng thuế mà trong AKFTA chưa được cắt giảm, hoặc mức độ cắt giảm còn hạn chế. Cụ thể, Hàn Quốc sẽ xóa bỏ thêm cho Việt Nam 506 dòng thuế. Trong khi đó, Việt Nam sẽ xóa bỏ thêm cho Hàn Quốc 265 dòng thuế. Tổng hợp các cam kết trong VKFTA và AKFTA thì Hàn Quốc sẽ xóa bỏ cho Việt Nam 1.679 dòng thuế, còn Việt Nam sẽ xóa bỏ cho Hàn Quốc 8.521 dòng thuế.

2. Cơ hội của VKFTA đối với Việt Nam

2.1. Đối với Chính phủ, Bộ, ngành

Hiệp định sẽ mang lại những tác động tích cực về nhiều mặt cho nền kinh tế Việt Nam, giúp hoàn thiện môi trường kinh doanh, phân bổ và sử dụng nguồn lực xã hội một cách hiệu quả hơn. Từ đó, thúc đẩy tái cơ cấu nền kinh tế theo hướng nâng cao giá trị gia tăng, phát triển bền vững. Hàng xuất

^{87 23}Ban Tuyên giáo Trung ương, “Tài liệu tuyên truyền Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam – Hàn Quốc” <http://tuyengiao.vn/Home/kinhte/90113/Tai-lieu-tuyen-truyen-Hiep-dinh-thuong-mai-tu-do-Viet-Nam-Han-Quoc>

khẩu của Việt Nam sẽ được hưởng nhiều cơ hội mới, nhờ các cam kết mở cửa mạnh mẽ của Hàn Quốc. Nhờ VKFTA, môi trường pháp lý của Việt Nam sẽ minh bạch, thông thoáng hơn, góp phần thu hút đầu tư từ Hàn Quốc vào Việt Nam, kèm theo công nghệ cao, trình độ quản lý tiên tiến và cơ hội tiếp cận các thị trường thứ ba.

Về thương mại, Hàn Quốc tự do hóa 95,43% số dòng thuế, còn Việt Nam cam kết với 89,75% số dòng thuế⁹⁰. Do đó, Việt Nam có điều kiện thuận lợi hơn để tiếp cận hàng hóa giá rẻ, đặc biệt là các nhóm hàng nguyên, phụ liệu phục vụ những ngành sản xuất, xuất khẩu chủ lực như dệt may, giày dép, điện tử... giúp giảm phụ thuộc vào nhập khẩu từ các nguồn khác.

Cam kết thuế quan trọng trong VKFTA và AKFTA

	Số dòng thuế xóa bỏ	Tỷ lệ trong biểu thuế (%)	Tỷ lệ về kim ngạch nhập khẩu 2012 (%)
Cam kết xóa bỏ thuế quan trọng VKFTA			
Hàn Quốc	506	4.14	5.5
Việt Nam	265	2.2	5.91
Tổng cộng cam kết xóa bỏ thuế quan trọng VKFTA và AKFTA			
Hàn Quốc	11,679	95.44	97.22
Việt Nam	8,521	89.15	92.72

Nguồn: Bộ Công Thương⁹¹

Ngoài ra, Hàn Quốc còn hỗ trợ Việt Nam nâng cao năng lực xây dựng, thực thi chính sách, nâng cao sức cạnh tranh trong những lĩnh vực mà Hàn Quốc có thế mạnh và Việt Nam có nhu cầu hợp tác như: thủy sản, lâm nghiệp, công nghiệp điện tử, lọc hóa dầu, công nghiệp hỗ trợ...

VKFTA còn đem lại những tác động tích cực về xã hội, nhờ tạo thêm việc làm, nâng cao thu nhập, đặc biệt của nhóm lao động phổ thông, lao động không có tay nghề cao, góp phần xóa đói, giảm nghèo ở nông thôn Việt Nam.

⁹⁰Trung tâm WTO, Tóm lược Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - Hàn Quốc (VKFTA)
<http://www.trungtamwto.vn/cachiepdingkhac/tom-luoc-hiep-dinh-thuong-mai-tu-do-viet-nam-han-quoc-vkfta>

⁹¹Trung tâm WTO, Tóm lược Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - Hàn Quốc (VKFTA)
<http://www.trungtamwto.vn/cachiepdingkhac/tom-luoc-hiep-dinh-thuong-mai-tu-do-viet-nam-han-quoc-vkfta>

2.2. Đối với doanh nghiệp

Cơ hội cho xuất khẩu: Trong VKFTA, Hàn Quốc mở cửa cho rất nhiều sản phẩm của Việt Nam. Ví dụ, lần đầu tiên Hàn Quốc mở cửa thị trường cho một số sản phẩm được coi là nhạy cảm cao của nước này như tỏi, gừng, mật ong, khoai lang... (thuế nhập khẩu của Hàn Quốc đối với những mặt hàng này hiện rất cao, từ 241 - 420%⁹²). Đây là cơ hội rất lớn cho xuất khẩu nông sản của Việt Nam. Trong ASEAN, Việt Nam là nước thứ hai có FTA song phương với Hàn Quốc sau Singapore. Vì vậy, trong ngắn hạn Việt Nam sẽ có lợi thế cạnh tranh hơn so với các nước ASEAN. Tăng cường quan hệ thương mại với Hàn Quốc còn là bước chuẩn bị, để các doanh nghiệp Việt Nam tiến sâu vào các thị trường khó tính hơn.

Trong AKFTA, Việt Nam đã tận dụng được tốt nhất các ưu đãi: 70-80% hàng hóa xuất khẩu sang Hàn Quốc đáp ứng được yêu cầu về quy tắc xuất xứ, nên đã được hưởng ưu đãi thuế quan từ Hiệp định. Vì vậy, Việt Nam hy vọng sẽ khai thác VKFTA để đem lại nhiều lợi ích hơn nữa cho các doanh nghiệp.

Cơ hội cho nhập khẩu:

Hiện tại Việt Nam đang nhập siêu từ Hàn Quốc. VKFTA sẽ giúp giảm thuế nhập khẩu so với với AKFTA, nên người tiêu dùng, các doanh nghiệp đang sử dụng nguyên vật liệu từ Hàn Quốc sẽ được hưởng thêm nhiều lợi ích từ FTA này. Ngoài ra, dự kiến Quy tắc xuất xứ trong FTA giữa Việt Nam với EU (EVFTA) sẽ cho phép cộng gộp xuất xứ nguyên liệu nhập khẩu từ Hàn Quốc, để được hưởng ưu đãi thuế quan khi xuất khẩu sang EU. Nếu như vậy việc giảm thuế cho các nguyên liệu nhập khẩu từ Hàn Quốc theo VKFTA sẽ giúp các doanh nghiệp hưởng lợi ở cả EVFTA.

Cơ hội thu hút đầu tư:

Hàn Quốc đã trở thành nước có FDI lớn nhất tại Việt Nam. Với VKFTA, các cam kết mở cửa thị trường dịch vụ và đầu tư của Hàn Quốc rộng hơn, các cam kết bảo hộ đầu tư... sẽ là động lực để tăng cường thu hút hơn nữa FDI từ Hàn Quốc vào Việt Nam.

3. Thách thức của VKFTA đối với Việt Nam

Trước hết, nhận thức về hội nhập kinh tế quốc tế nói chung, về VKFTA

⁹²<http://english.customs.go.kr/kcshome/tariff/CustomsTariffList.do?layoutMenuNo=21025>

nói riêng của Việt Nam... còn nhiều hạn chế. Nhiều ngành, doanh nghiệp còn thiếu chủ động trong tìm hiểu và khai thác các lợi thế từ VKFTA. Thêm vào đó, thể chế, luật pháp của Việt Nam vẫn còn nhiều bất cập. Việc tái cấu trúc nền kinh tế, cải cách doanh nghiệp diễn ra chậm. Những khó khăn đó đã khiến các nhà đầu tư khó dự đoán được các biến động, thay đổi. Mặt khác, hệ thống luật pháp của Việt Nam chưa đầy đủ, đồng bộ, nhất quán và ổn định... là một trong những nguyên nhân gây bất lợi cho Việt Nam, khi va chạm và giải quyết các vụ tranh chấp ở phạm vi quốc tế. Thêm vào đó, Việt Nam vẫn chưa có những ngành kinh tế mũi nhọn, công nghiệp phụ trợ... để tận dụng các cơ hội của hội nhập.

Thách thức trong việc tiếp cận thị trường Hàn Quốc:

So với ASEAN hay Trung Quốc, thì Hàn Quốc là thị trường tương đối nhỏ, nhưng yêu cầu về chất lượng sản phẩm, vệ sinh an toàn thực phẩm, tiêu chuẩn kỹ thuật đối với hàng hóa nhập khẩu vào đây lại cao. Vì vậy, doanh nghiệp Việt Nam gặp nhiều khó khăn khi tiếp cận thị trường Hàn Quốc. Nếu không tìm hiểu thị trường, quảng bá và nâng cao chất lượng sản phẩm, đảm bảo số lượng, thời hạn giao hàng... thì các doanh nghiệp Việt Nam khó có thể thâm nhập sâu hơn vào thị trường này.

Thách thức tại thị trường nội địa:

Về hàng hóa: Khi thực hiện AKFTA, các doanh nghiệp Việt Nam đã phải cạnh tranh với hàng hóa nhập khẩu từ Hàn Quốc. Với VKFTA, Việt Nam tiếp tục mở cửa thêm thị trường trong nước cho hàng hóa Hàn Quốc. Điều này càng tạo thêm áp lực cho các doanh nghiệp trong nước.

Về dịch vụ và đầu tư: Trong VKFTA, Việt Nam đã có nhiều cam kết mở cửa hơn so với AKFTA cho các nhà cung cấp dịch vụ và đầu tư Hàn Quốc, đồng thời cũng cam kết mạnh hơn về giải quyết tranh chấp Nhà nước – nhà đầu tư. Điều này, một mặt gây ra áp lực cạnh tranh cho các nhà cung cấp dịch vụ và đầu tư trong nước. Mặt khác, các dự án đầu tư từ Hàn Quốc vào Việt Nam nhiều hơn, sẽ tạo ra áp lực trong quản lý, cũng như các rủi ro khi xảy ra các tranh chấp về đầu tư.

4. Những thành tựu bước đầu của VKFTA

Có thể nói rằng, cho đến nay, VKFTA đã góp phần đưa quan hệ kinh tế giữa hai nước lên một cấp độ mới.

Về thương mại, sau khi VKFTA đi vào thực hiện, tình hình xuất khẩu

giữa hai nước đã tăng vượt bậc, đạt được nhiều mục tiêu và cụ thể hoá nhiều lĩnh vực cam kết. Cụ thể, năm 2016, kim ngạch thương mại hai chiều giữa hai nước đạt 45,1 tỷ USD. Năm 2017, giá trị này là 61,5 tỷ USD, tăng 41,3%. Trong đó, xuất khẩu của Việt Nam sang Hàn Quốc đạt 14,8 tỷ USD, tăng 30%; nhập khẩu từ Hàn Quốc đạt 46,7 tỷ USD, tăng 45,3% so với cùng kỳ năm trước⁹³. Trong kết quả trên, tốc độ tăng trưởng xuất khẩu của Việt Nam vào Hàn Quốc đang cao hơn tốc độ tăng trưởng nhập khẩu. Đáng chú ý, các mặt hàng mà Việt Nam và Hàn Quốc cam kết cắt giảm thuế quan theo VKFTA đều có mức tăng trưởng cao. Các mặt hàng tiêu biểu của Việt Nam được cắt giảm thuế từ VKFTA là tôm từ 20% về 0%, hạt điều từ 8% xuống còn 1,6% (2018), xoài từ 30% xuống còn 18% (2018). Ngược lại, thuế suất các mặt hàng xe ben, máy giặt công nghiệp, mỹ phẩm dưỡng da của Hàn Quốc... cũng được cắt giảm đáng kể khi nhập khẩu vào Việt Nam⁹⁴. Về phía Việt Nam, nhiều mặt hàng quan trọng đang xuất khẩu sang Hàn Quốc đạt giá trị lớn là dệt may (1,8 tỷ USD); nông sản (1,15 tỷ USD); xơ - sợi (250 triệu USD); điện thoại (4,2 tỷ USD); máy tính (1,2 tỷ USD)⁹⁵... Năm 2017, số lượng doanh nghiệp Việt Nam có hoạt động kinh doanh xuất nhập khẩu với Hàn Quốc là hơn 19.000, trong khi năm 2013, con số này là 10.900⁹⁶. Hiện nay, các tập đoàn phân phối bán lẻ, chế biến thực phẩm lớn của Hàn Quốc như Emart, Lotte, CJ... đều có hiện diện tại Việt Nam, có bộ phận mua hàng thường trực tại Việt Nam. Điều đó giúp các doanh nghiệp Việt Nam có thể tiếp cận trực tiếp hơn đến các hệ thống phân phối bán lẻ của Hàn Quốc.

Cũng cần thấy rằng, mặc dù Việt Nam đang nhập siêu từ Hàn Quốc, nhưng các mặt hàng này chủ yếu là máy móc thiết bị, nguyên phụ liệu phục vụ cho sản xuất. Hơn nữa, cơ cấu các mặt hàng xuất nhập khẩu giữa hai nước có tính bổ sung cho nhau và không cạnh tranh trực tiếp. Những đặc điểm trên, cùng với các cam kết cắt giảm thuế trong VKFTA, chính là điều kiện thuận lợi để hai nước đẩy mạnh trao đổi thương mại cả về lượng và chất.

Về đầu tư, từ khi ký kết VKFTA, Chính phủ và doanh nghiệp Hàn Quốc đã có những chuẩn bị và cụ thể hóa cơ hội hết sức bài bản với Việt

⁹³<https://bnews.vn/viet-nam-han-quoc-thuc-day-thuong-mai-song-phuong-100-ty-usd-vao-nam-2020/75388.html>

⁹⁴<https://baotintuc.vn/kinh-te/tan-dung-uu-dai-tu-hiep-dinh-thuong-mai-tu-do-viet-nam-han-quoc-20180510195859300.htm>

⁹⁵<https://news.zing.vn/kim-ngach-thuong-mai-viet-nam-han-quoc-tang-117-lan-sau-25-nam-post805754.html>

⁹⁶<http://vneconomy.vn/viet-nam-ngay-cang-tham-hut-thuong-mai-lon-voi-han-quoc-20180325151953069.htm>

Nam. Trong khi đó, Việt Nam cũng đã tạo điều kiện hết sức thuận lợi để các doanh nghiệp Hàn Quốc mở rộng thị trường. Với sự phối hợp đó, VKFTA đóng vai trò rất quan trọng để thu hút FDI từ Hàn Quốc vào Việt Nam trong nhiều lĩnh vực, góp phần giúp Việt Nam hội nhập sâu hơn vào kinh tế khu vực. Cho đến nay, nhiều doanh nghiệp, tập đoàn lớn của Hàn Quốc như Samsung, LG, Doosan... đã liên tục mở rộng đầu tư tại Việt Nam.

Về giá trị, FDI của Hàn Quốc vào Việt Nam trong năm 2016 đạt 7 tỷ USD. Năm 2017, FDI của Hàn Quốc vào Việt Nam đứng thứ hai (sau Nhật Bản), với số vốn đăng ký 8,49 tỷ USD. Nếu tính lũy kế đến hết tháng 12/2017, Hàn Quốc là nhà đầu tư lớn nhất trong tổng số 125 quốc gia và vùng lãnh thổ đầu tư vào Việt Nam, với tổng vốn đăng ký đạt 57,7 tỷ USD, cùng hơn 6.500 dự án⁹⁷. Điều quan trọng là những dự án này chủ yếu đầu tư vào công nghiệp chế tạo, sản xuất phục vụ xuất khẩu, góp phần quan trọng vào việc phát triển thương mại giữa hai nước, là động lực để hai nước hướng tới mục tiêu đưa kim ngạch thương mại song phương đạt 100 tỷ USD vào năm 2020⁹⁸.

Với lộ trình giảm thuế theo cam kết của VKFTA và những chính sách ưu đãi, mà Việt Nam đã và sẽ áp dụng, một số ngành như năng lượng, nông nghiệp chất lượng cao, môi trường, công nghiệp chế tạo tại Việt Nam sẽ thu hút thêm nhiều nhà đầu tư Hàn Quốc. Trong khi đó, Hàn Quốc cũng đang tiếp tục đẩy mạnh đầu tư sang Việt Nam để tìm nguồn hàng nhập khẩu, gia công từ Việt Nam. Hai nước cũng đã thảo luận về các dự án xây dựng nhà máy điện theo hình thức BOT; dầu khí; năng lượng tái tạo; quản lý an toàn năng lượng; phát triển công nghiệp hỗ trợ... Hai bên cũng đã triển khai đối thoại về công nghiệp ô tô; thảo luận về cơ chế hợp tác theo chiều sâu, nhằm thúc đẩy xuất khẩu nông sản và thực phẩm chế biến của Việt Nam vào Hàn Quốc. Bởi vậy, Hàn Quốc sẽ có nhiều khả năng tiếp tục duy trì vị trí đứng đầu FDI tại Việt Nam trong nhiều năm tới.

Ngoài thương mại, đầu tư, Hàn Quốc còn thuộc nhóm 3 nước có lượng khách du lịch đến Việt Nam nhiều nhất. Đây cũng là một trong những đối tác

⁹⁷<https://bnews.vn/viet-nam-han-quoc-thuc-day-thuong-mai-song-phuong-100-ty-usd-vao-nam-2020/75388.html>

⁹⁸<https://baotintuc.vn/kinh-te/tan-dung-uu-dai-tu-hiep-dinh-thuong-mai-tu-do-viet-nam-han-quoc-20180510195859300.htm>

cung cấp ODA lớn nhất cho Việt Nam. Hơn 140.000 người Việt Nam đang sinh sống tại Hàn Quốc.

Về cơ chế phối hợp

Hai nước đã có nhiều trao đổi, gặp gỡ, hội thảo...để cộng đồng doanh nghiệp hai bên học hỏi kinh nghiệm, khai thác những ưu đãi có trong VKFTA. Hai nước cũng đã có những thỏa thuận, thống nhất phương pháp xử lý những vấn đề nảy sinh trong quá trình thực thi VKFTA. Đồng thời, hai bên cũng đã rà soát lại những nội dung đã cam kết, để việc thực thi sẽ mang lại lợi ích cho cộng đồng doanh nghiệp, giúp duy trì tăng trưởng thương mại và đầu tư ổn. Cả Việt Nam và Hàn Quốc đều có nhiều nỗ lực triển khai hoạt động của các tiểu ban, như Tiểu ban Hợp tác kinh tế; Hải quan; Phòng vệ thương mại; Các biện pháp an toàn thực phẩm và kiểm dịch động thực vật (SPS); Hàng rào kỹ thuật trong thương mại (TBT); nhóm Công tác về đầu tư, nhằm thực thi hiệu quả các cam kết trong VKFTA. Gần đây, hai nước đã ký kết Biên bản ghi nhớ về thành lập website chung về Hiệp định VKFTA; Biên bản ghi nhớ về thành lập nhóm xử lý khó khăn cho doanh nghiệp Việt Nam và Hàn Quốc (Viet Nam plus – Korea plus); Ý định thư (LOI) giữa Cục Công nghiệp và Viện Công nghệ cao Hàn Quốc (KIAT) về việc thành lập Trung tâm Tư vấn và Giải pháp công nghệ Việt Nam – Hàn Quốc (TASK); Biên bản giao tài sản Dự án Vườn ươm Công nghệ - Công nghiệp Việt Nam – Hàn Quốc tại thành phố Cần Thơ; Biên bản hợp tác giữa Công ty cổ phần công nghiệp và thiết bị chiếu sáng DUHAL của Việt Nam và Công ty CompanyWe của Hàn Quốc... Tất cả những cơ chế và hoạt động này sẽ là yếu tố quan trọng, giúp thúc đẩy hơn nữa quan hệ kinh tế giữa hai bên trong thời gian tới.

Việc khai thác các cơ hội từ VKFTA

Cùng với các nội dung trên, tỷ lệ tận dụng ưu đãi của VKFTA trong xuất khẩu từ Việt Nam sang Hàn Quốc là 58,8%; trong đó, nhóm mặt hàng có tỷ lệ tận dụng tốt là dệt may, giấy - gỗ và các sản phẩm chế biến cơ bản⁹⁹. Mặc dù tỷ lệ tận dụng ưu đãi VKFTA của các doanh nghiệp Việt Nam là khá cao so với các FTA khác, nhưng vẫn thấp hơn các doanh nghiệp Hàn Quốc và kỳ vọng của cả hai bên. Nguyên nhân xuất phát từ việc VKFTA là một trong những FTA thế hệ mới, phản ánh toàn diện các vấn đề về thương mại tự do.

⁹⁹<https://baotintuc.vn/kinh-te/tan-dung-uu-dai-tu-hiep-dinh-thuong-mai-tu-do-viet-nam-han-quoc-20180510195859300.htm>

Bên cạnh cắt giảm thuế quan còn có các điều khoản, quy định chặt chẽ liên quan tới tiêu chuẩn kỹ thuật, nguồn gốc xuất xứ, sở hữu trí tuệ... khiến các doanh nghiệp Việt Nam chưa kịp thích nghi, để được hưởng ưu đãi. Mặt khác, nhiều doanh nghiệp Việt Nam chưa chủ động tìm hiểu về VKFTA, cũng như các lợi ích từ việc cắt giảm thuế quan, dẫn đến việc bỏ qua các ưu đãi đáng được hưởng.

Để nâng cao tỷ lệ tận dụng ưu đãi mà VKFTA mang lại, các doanh nghiệp Việt Nam cần nâng cao ý thức chủ động tiếp cận thông tin về VKFTA cũng như các FTA khác mà Việt Nam đang tham gia, để lựa chọn các ưu đãi phù hợp với điều kiện của doanh nghiệp. Đồng thời, phải nhanh chóng thay đổi công nghệ, định hướng phát triển sản phẩm phù hợp với nhu cầu của thị trường xuất khẩu.

Bên cạnh đó, nhà nước cần đẩy mạnh các hoạt động trao đổi thông tin, tư vấn hỗ trợ doanh nghiệp trong việc đáp ứng các điều khoản để được hưởng ưu đãi thuế quan, giúp doanh nghiệp nâng cao khả năng cạnh tranh, từ đó thúc đẩy xuất khẩu, hướng tới mục tiêu cân bằng cán cân thương mại giữa Việt Nam - Hàn Quốc trong thời gian tới.

Sau 25 năm thiết lập quan hệ ngoại giao, Việt Nam - Hàn Quốc đã trở thành đối tác chiến lược, là đối tác kinh tế quan trọng của nhau. Đặc biệt từ sau khi có VKFTA, quan hệ kinh tế giữa hai nước đã có những biến tiến quan trọng. Quan hệ 2 nước đã phát triển toàn diện từ kinh tế, đến chính trị, văn hóa. Tuy nhiên, về kinh tế, hai nước mới chỉ dừng lại ở tính “hữu cộng”, nghĩa là tranh thủ thị trường của nhau, cơ hội của nhau và dựa vào những gì 2 bên đang có. Thời gian tới, hai bên cần hợp tác sâu rộng hơn, để gắn kết rất cả những gì mà 2 nước đang có. Theo đó, Hàn Quốc có công nghệ, tài chính, kỹ năng, trong khi Việt Nam có thị trường, tài nguyên, môi trường. Hai nước lại có tương đồng về nhân chủng, lịch sử văn hóa, lối tư duy ... do đó có thể hợp tác lâu dài hơn. “Sự tương đồng giúp chúng ta hợp tác, hợp lực và chia sẻ thị trường của nhau, cơ hội của nhau”¹⁰⁰./.

¹⁰⁰<https://news.zing.vn/kim-ngach-thuong-mai-viet-nam-han-quoc-tang-117-lan-sau-25-nam-post805754.html>

Tài liệu tham khảo:

1. Báo cáo xuất nhập khẩu Việt Nam 2017

<http://www.trungtamwto.vn/an-pham/bao-cao-xuat-nhap-khau-viet-nam-nam-2017>

2. Gia tăng nhập khẩu từ Hàn Quốc và ASEAN, năm 2016,

<http://baocongthuong.com.vn/gia-tang-nhap-khau-tu-han-quoc-va-asean.html>, truy cập ngày 29/04/2018

3. Hàn Quốc có thể sẽ duy trì vị trí nhà đầu tư nước ngoài lớn nhất tại Việt Nam

<https://bnews.vn/han-quoc-co-the-se-duy-tri-vi-tri-nha-dau-tu-nuoc-ngoai-lon-nhat-tai-viet-nam/84045.html>

4. Kim ngạch thương mại Việt Nam - Hàn Quốc tăng 117 lần sau 25 năm

<https://news.zing.vn/kim-ngach-thuong-mai-viet-nam-han-quoc-tang-117-lan-sau-25-nam-post805754.html>

5. Những tác động của hiệp định thương mại tự do đối với kinh tế Việt Nam

<http://www.tapchicongsan.org.vn/Home/Nghiencuu-Traodoi/2016/37130/Nhung-tac-dong-cua-hiep-dinh-thuong-mai-tu-do-doi-voi.aspx>

6. Tận dụng ưu đãi từ Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - Hàn Quốc

<https://baotintuc.vn/kinh-te/tan-dung-uu-dai-tu-hiep-dinh-thuong-mai-tu-do-viet-nam-han-quoc-20180510195859300.htm>

7. Thương mại Việt Nam - Hàn Quốc tăng mạnh trong năm 2017

<http://thoibaotaichinhvietnam.vn/pages/kinh-doanh/2017-09-07/thuong-mai-viet-nam-han-quoc-tang-manh-trong-nam-2017-47519.aspx>

8. Thương mại Việt Nam - Hàn Quốc tăng mạnh trong năm 2017

<http://thoibaotaichinhvietnam.vn/pages/kinh-doanh/2017-09-07/thuong-mai-viet-nam-han-quoc-tang-manh-trong-nam-2017-47519.aspx>